

Har solgt bøker i 90 år

I september 1915 åpnet Peder J. Rødsand forretningen sin i Svolvær. I dag fører fjerde generasjon virksomheten videre.

TURID M. HANSEN

I 90 år har firmaet P. J. Rødsand vært i drift, og de kan se tilbake på en rivende utvikling opp gjennom årene. Peder J. Rødsand var omreisende salgsmann for bøker på Vestlandet, Trøndelag og Nordland. Han var opprinnelig fra Alsvåg i Vesterålen, men hadde holdt til i Bergen i mange år.

Per Jul Rødsand kan sin historie om bedriften. Som han selv sier:

– Tror jeg kan se tilbake på nærmere 70 år i butikken. Fra jeg lærte å gå har jeg mer eller mindre vært innenfor dørene her.

– Min bestefar kjente til at Svolvær var i utvikling og var et kommunikasjonssenter for båt- og hurtigrutetrafikken. Lofotfisket betydde mye mer den gang enn det vi ser i dag, sier Per Jul.

Peder J. Rødsand etablerte seg, og fikk utstedt handelsbrev den 17. september 1915. Så ble han videre registrert hos sorenskriveren den 20. september for kjøpmann- og agenturforretning i Vaagan. Det hele var i gang.

Peder J. Rødsand startet opp tre forretninger. Den ene holdt til i tregården (Størmørgården som brant i 1936), der Bennet og Bo Design er i dag. Der solg-

te han bøker og papirvarer. I lokalene til puben solgte han glass og steintøy. Men det var også han som startet kioskforretningen på torget, som senere Ragna Lichtwarck overtok.

– Der Gerds Blomster er i dag, satt min bestefar og administrerte det hele, sier Per Jul.

Størmørgården brant 1. søndag i advent i 1936.

– Det var krise, selveste julemåneden hvor den største omsetningen skulle hentes inn. Men bestefar hadde en forretningstefst som var helt fantastisk.

Einar Berg, senior, bygde Rødsandgården i Vestfjordgaten allerede i 1908. I 1937 holdt postkontoret til der. De flyttet inn i eget hus ved dampskip-skaia. Det var et bakeriutsalg der, de flyttet ut, vegg i vegg, som vi senere kjente som bakeriet Forsaa, samt apoteket, som flyttet rett over gaten.

Peder J. Rødsand leide da lokalene og forretningsvirksomheten ble samlet; bøker, papir, glass og stentøy.

– Min far, Asbjørn Rødsand, tok sin utdannelse på Østlandet, og kom tilbake til Svolvær i 1932. Han ble da ansatt med sine ansvarsområder, sier Per Jul.

Asbjørn Rødsand førte familiebedriften videre etter sin far. Her på kontoret sitt.

Ruth Raabe (Asbjørn Rødsands søster) sammen med f.h.: Heine Gudahl, Arne Eilertsen og Gerd Rødsand Bremnes på gammellageret.

ALLE GAMLE FOTO: PRIVAT